

TÜRKİYE'DE

ÇANAK-ÇÖMLEKSİZ NEOLİTİK DÖNEM

12) AŞIKLI HÖYÜK 2

AŞIKLI HÖYÜK

3. Yapı katı M.Ö. 8. bin yılın erken aşamasına tarihlenir.

AŞIKLI HÖYÜK

Toplam 3 evreli olan 3. yapı katında hem dörtgen hem de yuvarlak planlı yapılar vardır. Bu evrede avlulardaki çukurlar çöplük mekanları olarak kullanılmışlardır. Mezarlar hocker biçimli ve taban altlarına gömülmüşlerdir. Buradan obsidiyen buluntular yanında kemik ve sürtmetaş öğeler de ele geçer.

AŞIKLI HÖYÜK

AŞIKLI HÖYÜK

AŞIKLI HÖYÜK

AŞIKLI HÖYÜK

AŞIKLI HÖYÜK

AŞIKLI HÖYÜK

AŞIKLI HÖYÜK

Yontmataş aletlerin çoğunluğu bu evrede obsidiyenden üretilmiştir. Çoğu da dilgiler üzerine yapılır. Çekirdekler bu evrede tek ve iki kutuplu olarak karşımıza çıkar. Bu tabakanın alt evrelerine doğru alet boylarında küçülme gözlemlenir. Hayvan kalıntıları arasında genç bireylerin beslenmesine yönelik bir eğilim görülür. Bu nedenle sığır, koyun ve keçi tespit edilmiştir.

AŞIKLI HÖYÜK

Av hayvanları arasında yabani koyun-keçi, geyik, at, domuz, tavşan, tilki gibi hayvanlar tespit edilmiştir.

AŞIKLI HÖYÜK

4. Yapı katı M.Ö. 9. bin yıla tarihlenir.

AŞIKLI HÖYÜK

4. Yapı katına ait bilgilerimiz çok azdır. Zira bu yapı katı höyüğün en erken tabakalarını teşkil eder. Kazıları son yıllarda gerçekleştirilmektedir.

AŞIKLI HÖYÜK ÖLÜ GÖMME

Aşıklı'da 2. ve 3. yapı katlarında ölüler taban altlarına gömülmüşlerdir. Bazen aynı mezara 2. gömüt de yapılmıştır. Aşıklı'da ortalama ömür yaşı 31,8'dir. 55-57 yaşlarına kadar yaşamış erkekler vardır. Buna karşın kadınlarda ölüm yaşı genellikle 20-25'dir. Çocukların ölüm oranı %37,8'dir. Yani neredeyse 3 çocuktan birisi ölmektedir.

AŞIKLI HÖYÜK ÖLÜ GÖMME

AŞIKLI HÖYÜK ÖLÜ GÖMME

Aşıklı insanları yaralanmalar ve hastalıkların üzerine giderek tedavi yöntemleri de geliştirmeye çalışmışlardır. Trepanasyon belki de buna örnek gösterilecek önemli bir göstergedir. Buna karşın Aşıklı insanlarında gördüğümüz patolojiler; yaralanma, trepanasyon, anemi, kemik ve omurga sorunlarıdır. Bunların dışında sağlıklı insanlardır.

AŞIKLI HÖYÜK

AŞIKLI HÖYÜK

BESLENME

Aşıklı'da beslenme avcılık ve toplayıcılığa dayanmaktadır. Buna karşın tarıma alınmış türler arasında; eincorn ve emmer buğdayları ile arpa ve bezelye gibi ürünler de vardır. Yabani arpa ve buğdaydan faydalanma ise diğer önemli bir unsurdur ve toplayıcılık faaliyetidir. En çok tüketilen bir diğer tür ise çitlenbik'tir. Av hayvanları arasında;koyun-keçi, domuz, sığır en önemlileridir. Koyun ve keçi öncül evcilleştirme aşamasındadır.

AŞIKLI HÖYÜK

YONTMATAŞ

Yontmataş alet endüstrisi genellikle obsidiyen dilgiler ve iki kutuplu obsidiyen dilgi çekirdeklerinin baskın olduğu bir görünüm sergiler. Yerleşimden çok az sayıda çakmaktaşı tespit edilmiştir. Obsidiyen yonga ve yonga çekirdekleri de çok sayıdadır. En genel aletler yoğunluk sırasına göre; ön kazıyıcılar (%50), düzeltili dilgiler (%25), taş kalemler (%13), mikrolitler (%7), düzeltili yongalar (%4), taş delgiler (%1) ve ok uçları (%1) şeklindedir.

AŞIKLI HÖYÜK

YONTMATAŞ

Bilgimizin en az olduğu 4. tabakada mikrolitler çoğalır. Alet boyutlarında küçülme gözlemlenir. Geometrik mikrolitler arasında yarımaylar ve ikizkenar üçgenler dikkat çekicidir.

Aşıklı'da obsidiyen blokları tespit edilmiştir. Yani iri bloklar buraya taşınmış ve yongalama eylemleri yerleşimde gerçekleştirilmiştir.

AŞIKLI HÖYÜK

Fig.19. Aşikl. Small finds from Aşikl. Obsidian artefacts, bone tools and hooks, an arrow sharpener and a celt of polished stone, beads of agate and simple stones; an animal figurine made of half-baked clay

AŞIKLI HÖYÜK BONCUKLAR

Boncuklar çok sayıdadır. Bunlar; yarı değerli ya da basit taşlardan, kemikten, geyik dişinden, denizel kavlardan ve doğal bakırdan yapılmışlardır. Özellikle bakırdan çekiçleme ve/veya dövme ya da tavlama tekniği ile boncuklar yapılmıştır. Obsidiyen bir bilezik parçası çok dikkate değerdir.

AŞIKLI HÖYÜK DİĞER BULUNTULAR

Pişmiş ya da yarı pişmiş ve hatta pişmemiş kilden hayvan figürinleri ele geçmiştir. Pişmiş kilden küçük bir domuz figürünü çok tipiktir.

AŞIKLI HÖYÜK DİĞER BULUNTULAR

Sürtmetaş açısından 10 ayrı hammaddeden 20 farklı alet yapılmıştır. Bunlar arasında; öğütücüler, eziciler, silah yassı taş baltalar, havanlar, havanelleri, taş kaplar vs.

Burada önemli bir buluntu bir taş üzerine V ve O sembollerinin olduğu sürtmetaş levhadır. Bunun bir benzeri Suriye'de Jerf el Ahmar'dan (PPNA) ele geçmiştir.